

MŐRSZKA KRAJINA

Vérsztveni, politični i kulturni tjédnik.

MURAVIDÉK

Gazdasági, politikai és kulturális hetilap.

Lét. IV. Évf.

Márkisevci, 1925. szeptember 27

Broj 38. Szám.

Szvetlôba,

tô je eden prepotreben predpogoj za vszako živocso sztvár, bojdiszi tô ali cslovek, ali živina, ali pa rasztlîna. Brez toga nega živlênja. Ka pa zvûn szunca, kak naturalne zatô potrebne szvetlôbe escse i drûgo nápravno szvetlôcso tûdi nûcama, za nôcsno potrebo, tô nam je tûdi znâno. Eden vért, híza etakso, drûga takso, vesznice za ceszte nikakso, várasie pa acetelin ali elektricsno razszvetlâvo. Vszâki kak nyemi dohája. Persze csi znâ ka nema pêne, té bôde v tmici pojo szvojo vecsérjo, csi pa má eden dinár te szí edno málo szvécsô kûpi, csi pa vecs dinárov má, szí lêko premislâva, ka za poszvêta szí naj kûpi, da pôleg elegancije escse i lepô vido bôde. Té razlôcsek jeszte tûdi i med szirmâkom i bogâcom, med vesznicov i várasom, záto nôcsno szvetlôbo szí vszâki naj na szvojo 'zépko primerjâva i nê na szvojega blîznyega 'zép.

Zgôdilo szé je pa tûdi leta 1924, ka je mesztina obcsina M. Sobota elektricsno razszvetlâvo stela vpelati, ki bi naj várasa vilice tak razszvétlâ, kak je tô za váras potrebno, kak tô varnoszt 'zelê. Tô je namesztina i pametna ideja bila, vendar pa kak szé je zacsêla, je viditi bilô, ka bôde nezvrslîva. Varasko predsztôjnistvo je proracsun za leto 1925 tak szposztavilo, ka bi szé tá razszvetlâva na skodo tûhincov, krçsmáro, i gôsztov naj rentirala, vendar pa nê na málo skodo szamoga várasa, ki bi z zavéranyom tûhincov obracsâja indirektno szam trpo skodo. Naimre vpelati szó steli dâvek na tûhincov prenocsiscsa v hoteli, véksi dâvek na vîno, pivo i 'zganico, dâvek na ponocsne gôszte itd. Vszé tô bi bilô vzrok zatô, da szí tûhinec premislâva naj, ali bi osztâo szploj v M. Soboti na nôcs, ali pa naj ide kama dale szpât, gde nyemi vszé té dâvke „za elektricsen poszvet“ nê trbê placsvati. Na i te bi váras nebi pá tam bilô kak do szêmao? Szamo bi nâjvecs krçsmárszki hotelirszki i kavarniski obrt mogao trpeti pri zgûbi gôsztov, váras pa tûdi pri tocsarini.

Té cil je vodo gosztîlnicsarszko zadrugo te, gda szé je tomi

proracsuni prôti posztâvila ino za steroga volo zaaj nêednok nyé faktoram szé na ocsi vrze, ka oni szó krvi, da je nê elektricsne razszvetlâve. Gda szé nyim tô naocsi vrze, nemiszlîmo ka bi szí te gg. zmiszlîli na goraj popiszano isztino, ki je nê v málom interessi szamoga várasa.

I glejte oresznicsenyé nasi trditev. Minisztersztvo je dalô odredbo vö, pô'eg steroga szé prepovedâva vszâkomi várasî nametâvati „obcsinszke dâvke na prenocsiscsa tûhincov v hoteli.“ Na i szkoj bi szé rentirala elektricsna razszvetlâva zdaj csi szé dnesz prepovê té, vûtro pa mo-

gôcse on drûgi obcsinszki dâvek, ki je závor za tûhinszki obracsâj i obrtne szlobode, ki je 'ze itak obdâcsena kak je tô nâjbole mogôcse? Vrêlec té mogôcsnosztî, da szé tá ideja oszrecsi lêko trbê iszkati gde indri, nê pa kriviti pametne predloge. Elektricsna razszvetlâva szé omogôcsi naj kak na drûgo formo ár je prepotrebna nê szamo za poszvêtv v M. Soboti, nego z zdrâvsztvenoga pogleda za cêlo Prêkmurje. Predlogi jesztejo vugodni, trbej jo z véksov energijov do zvrsványa prinesztî i naj bôde 'ze ednok — szvetlôba!

vzeme od tisztoga, ki jo je nê pôtrêben. Na ali pri toj priliki szé je toga zgôditi nê moglo, ár je pri toj funkciji nê bilô — predpîszom verno — tisztoga obcsinszkoga sztarêsega odbornika, ki je z razmerami i z lûdsztva poznányom csîszti, nego szé je dodeliô taksi, ki komaj szamo pár lét prebîva v M. Soboti, nepozna nê lûdi i nê razmer, ki mogôcse znâ tô, ka csi szé vecs zemlé raztâlâ nyega menyé dojde. Kak szé pa te more zadovolnoszt csînitî. csi z taksim delom rávno nezadovolnosztî klice torijo? ! Ali je tô tak povêdano, da szé tak more dslati? Mîszlîmo ka szó g. delegât nê tak ravnali i csi szó pravicsne direktive dâli, zakaj szé je te tálanye nê k tem direktivam verno godilo?

* * *

Jesztejo pa escse i drûge napâke tûdi, ki szó szé prîtom merjenyê godile i rávno ztem merjenyom v zvêzi. Obprvim szé je odvzêla zemla invalidom, bojnszkîm dovicam, szîrôtam i szîrmâkom, ki znánye i môcs rávno szamo do polodelsztva vszêga i ki ovacsi nitî živeti nemreje, csi nê szamo národâské zemlé. Ob drûgîm lûdjé szó szí. kak vszâki posteni vért, zê notri víâlali zemlô, gde ka naj szêjâjo, gde zakoj je zemla prîpravna, gledôcs na predprîdelek. Zdaj, gda je prisla nôva tálanga zemlé, szó med tûmi nîsterni i nîsterni zamenyeno dôbili zemlô, ka naj szêja i gde, gda nyemi je szêjâtev pred vrâtami. Dôbo je ali nezagnojeno, ali pa szêjanyi neprîpravno zemlô, on drûgi pa rávno naszprôtîno, zagnojêno, vendar pa za psenico prîpravno. geto nyemi pod krumpise trbê zemlô, tûdi bôde tô szadîo na szprotoletje. Kelko je tû obcsno vérsztvene skode ino skode za tîszte, ki pozványe je nê krûhabridelanye, nego szí ga kûpiti morejo, potâksem kelko dragse morejo prîdtî do krûha? Nitî té, ki je dôbo tô zemlô nebôde meo zadosztâ krûha. nê pa ka bi ga tîszti meo. ki neobdelâva zemlô i tak kûpiti more. Tô je delo té lûblêne agr. reforme, ki pôleg krivicsni predpîszov szé escse i krivicsnêse zvrsvâva, na skodo poedini agr. interessentov escse bole pa na drzâve obcsno vértûvanye.

* * *

Csi mesztina obcsina M. Sobota má za stîri kancelarijszke lûdi delo, ki szó obednim dobro plâcsani, ali bi te edna oszeba z mênsov plâcsov nebi za ordînanca potrebna bila, koncsi bi policaja pri rêd delanyi i pri vâgi vido lêko? Takse sparanye je rêszan pravilno! Rávnotak kak delati kanâle tam, gde szó nê tak potrebni, gde bi je pa na várasa vidnom i z-zdrâvsztvene ino varsztvene sztrâni potrebno i namesztîno bilô delati, — tam szé pa rece kôplejo...

Október közepén ül össze

Genfben a kisebbségek nemzetközi kongresszusa.

Szombaton megalakult az október tizennegyedikén Genfben megtartandó nemzetközi kisebbségi kongresszus készítő bizottság. A kongresszus alkalmából kiadott manifestumot Schimann, a lett parlament német képviselője, Wilton, az olasz kamara szlovén képviselője és Szülö Géza a prágai képviselőház magyar képviselője írták alá. A kisebbségek kongresszusa az utóbbi évek folyamán egész Közép Európára vonatkozóan összegyűjtött

súlyos panaszokat egyelőre bizonyos határok közé szorítja és ezáltal csupán a kisebbségek védelmének általános elveiről fog tárgyalni. Az egyes államokra vonatkozó részletes panaszokat ebből a tanácskozásból kizárja. A kongresszusra, amelynek ülésezése rendkívül érdekesnek mutatkozik, eddig a vegyes nemzetiségű államokból harminckét kisebbségi szervezet jelentkezett.

Radics közvetít Moszkva és Beograd közt.

Radics István genfi beszédei a világsajtóban is élénk visszhangra találtak. Az olasz sajtó különösen sokat foglalkozik Radics szereplésével. A »Corriere della Sera« azt írja, hogy Radics fellépése megrendítette Naasz helyzetét, akit eddig úgy tekintettek, mint közvetítőt Oroszország és a Népszövetség között. Radics beszédével előkészítette a közeledést Beograd és

Moszkva között.

A »Popolo d'Italia« szerint Radics egy csapásra két legyet ütött: elnyerte a moszkvai kormány jóakarátát és igyekezett megszabadítani az SHS. királyságot attól a hatvanezer Wrangelkatonától, akik jelenleg jugoszláv földön tartózkodnak. A »Secolo« hasonló értelemben ír és megjegyzi, hogy Radics ezáltal is jó taktikusnak bizonyult.

Lemondott az albán kormány.

A külügyminisztériumhoz, valamint a beográdi albán követségre érkezett egybehangzó jelentések szerint Ahmed Zogu bég kormánya lemondott.

Ahmed Zogu bég, aki a miniszterelnökségen kívül az albán köztársaság elnöke is, mint államfő a hétfői nap

folyamán megkezdte az új kormány megalakítására vonatkozó tárgyalásokat, amelyeknek során fogadta Cëna bég volt belügyminisztert és Mufti bég volt pénzügyminisztert, valamint a kath. miriditák és a Toska-törzs vezetőit.

Je vsze mogôcse!?

V M. Soboti goszpodszko zemlô tálajo? Agrarna reforma jo tála, te je ponvê zavûpanyi edem geometer v Maribora. Tô je isztina lêpo delo, zadovolviti z zemlôv tîszte ki szó nezadovolni i ki szó je potrebni, more

szé pa tálati kak je tô predpîszano po miniszterszki narêdbaj, nê pa zmesnyâve delati, kak szé je tô godlîlo pri zâdnyem tálanyi.

Tô zemlé tálanye je pa pravzaprav nê nôvo tálanye, nego je revîzîjo na agr. interesente, da szé nyemi dâ, ki jo je vrêden i pôtrêben i od-

„Bot és korbács.”

Ezen cím alatt lapunk f. évi aug. 16-án megjelent 32. számában egy vezércikket írtunk, melyet sokan félremagyarázták, illetve egyes személyek azt nem politikai hanem személyi támadásnak vették. Pedig az egész cikk értelme világos, a cikk a politikai kétszíniséget akarja, dokumentálni, megállapítani azt, hogy az egyes politikai agitátorok hogyan beszéltek a szélesebb körű és szűkebb körű nyilvánosság előtt. Nem idéztünk azonban személyeket, mert senkit nem akartunk sérteni, tettük csak azért, hogy mutassuk meg azt, milyen kényes természetű a Prekmurjei nép s mily érzékenyen hat rá, ha önértékében megsérti és gyalázza s ha valaki nem úgy beszél előtte ahogy érez és cselekszik, hogy ezzel is figyelmeztessük arra, hogy az ily kétszínűség a jövő politikájára szemmelátható kihatással lesz, tehát legyenek vagy tartózkodók, vagy pedig ami a legszebb és leghasznosabb, legyenek a politikában is kétszínmentesek.

Amikor azonban ezen jóhiszeműleg megírt cikkünket közreadtuk, bizonyítékul egy közszolgálati szak sorából vettük a meg nem nevezett személyt, akinek állítólagos, Prekmurcekre nézve megszégyenítő kijelentése elhangzott volna, a legnagyobb sajnálattal kell kijelentenünk, ahogy arról most meggyőződünk, hogy a kijelentés nem annak a szaknak, t. i. tanszagnak személyei közül eredt, épügy nem a „Jugoszlavenszka Maticá“-nak — melynek tisztelet és becsület — alakuló gyűlésén, hanem egy privát társaságban és egy más személytől, aki azonban — legnagyobb megelégedésünkre — már nem is tartózkodik közöttünk — Prekmurjében.

Amikor ezt megírni kötele-

ségünknek tartjuk kijelenteni, hogy cikkünk, amennyiben megközelítőleg is egyes személyeket érintené, téves tudósítás alapján íródott, s ezért sajnálatunkat fejezzük ki. Tesszük pedig ezt annál is inkább, mert megelégedésünkre szolgál az a tény, hogy az illető, aki ily meggondolatlan és megértést bomlasztó kijelentésekkel a porondra mert lépni, többé nincs közöttünk és azon idejött tisztességes és higgadt egyének közt, kiket helyes utjukról, ha idővel is, letéríteni törekedne. S többé nem lehet a Prekmurjében lakó nem Prekmurcek szégyenére és nem lehet a született Prekmurcek közvetlen megszégyenítője, az idézet és hasonló

kijelentések megkockáztatásával. Szolgáljon tehát ezen cikkünk elégtételül azoknak, kik vagy rosszhiszeműleg magyarázták félre idézett cikkünket, vagy pedig kit alaptalan információnk alapján íródott cikkünk tévesen kevert volna bele a dologba. Kijelentjük azonban, hogy a mi — Prekmurcek — kívánságunk még ma is egyedül csak az, hogy a közölünk eltávozott és ily kijelentéseket alkalmazó személy nyomdokait dobják el maguktól azok, kik még itt vannak s legyenek a megértés és szeretett kimagasló istápolói még akkor is, ha politikáról leszen szó, mert ezzel is csak amaznak bizonyítására lehet szolgálni.

Kína új polgárháboru előtt.

Mandzsúria diktátora Csan-Cso-Rin tábornok és a Pekingben uralkodó Feng-Ju-Sang keresztény tábornok közötti ellenségeskedések a kínai katonai körökben ellentéteket idéztek elő. Ha kitörne a nyílt ellenségeskedés, az ismét lángra lobbantaná a polgárháborút. Feng legközelebbi terve Sanszi tartomány elfoglalása, mely őt a Pekingtől északnyugatra fekvő területtől elválasztja és amellyel megszerezne a kapcsolatot Oroszországhoz. Ebben a tervében élénken támogatják a kóumintang-csapatok, melyeket — mint ismeretes — Oroszországból érkezett tisz-

tek vezetnek.

Mindkét tábornoknak külön-külön körülbelül negyedmilliónyi jól felfegyverkezett hadserege van. Feng tábornokot titokban Japán támogatja, bár fél attól, hogy Sanszi tartomány elfoglalása az orosz befolyás növekedését vonja maga után. Mindkét tábornok igyekszik a Közép-Kínában uralkodó Wu-Pei-Fu támogatását megnyerni. Wu-Pei-Fu állásfoglalása ezidő szerint még ismeretlen, de bizonyosra veszik, hogy a küszöbön álló harcokba bele fog avatkozni.

Kormányválság Angliában.

A angol politikai körökben élénken foglalkoztatja az a lapangó kormányválság, amely a konzervatív pártnak a stopport időszaki választásokon szenvedett veresége miatt tört ki.

A kormánypártnak Stopportban történt súlyos vereséget a konzervatív párt a kormány tehetetlen és eredménytelen politikájának tudja be. Nagy fontosságot tulajdonítanak a kormányválsággal kapcsolatban Morgan

londoni utjának, akinek angliai utazása egy kétszáz millió angol font összegű építési kölcsön felvételével függ össze. A konzervatív párt elsősorban gazdasági reformokat követel a kormánytól, mert csak így remél sikereket és az a vélemény alakult ki politikai körökben, hogy ha a kölcsön megszerzése nem sikerül, a Baldwin-kormány közeli bukása elkerülhetetlen lesz.

Glászi-Hirek.

— Veleimánye grofa Szápary sze je zacsno odavati. Po odrédbi ministrstva agrarne reforme i po zákoni o budižetszki dvanajstinaj sze je gr. Szapary odičso szvoje imánye parcelirati. Neyga vola i zelénye je to, da naj tá zemla v tú bivajčsi pörarov roké pride. Zato je tem túbivajčsim dána priložnost, da po postenoj čeni pride do grunta i z omurnosztjov opominamo vszakoga, naj to priliko zdaj goriponuca. Niscse szi nevszedi na spekulantov nevoscsilive recsi, ki sztrasiyo ludi i je doli gucsijo naj nekupijo. Te ludje szami scsėjo kupiti: naj te szledi leko oddajo z dobrim dobicskom. Zda lasztnik oddava, po rednoj čeni. Tak agrarnim interesentom je v najvéksem interessi, da naj kupijo tiszto zemlo, ki nyim je za obdelavanye dodeljena, ar ki ka kupi od lasztnika te zemle, bode navekoma nyega laszt, tiszto zemlo vszaki tak obdelava i gnoji leko kak sze nyimi vidi, ar zna, ka nyega laszt osztane. Ravnokat je zlogmi, sumami. Vzdaj szi vszaki po vugodnoj čeni leko kupi log. To priliko naj nase okrogline ludje nezamudijo, ar nevemo gda bode pa taksa prilika i mogocsnoszt dána, po taksoj čeni i pod tak vugodnimi pogojami grünt kupiti. Velkoga Sela prebivalci szo ze kupili tak tam ležecso agrarno zemlo, kaktudi vsze tamosnye loge. Tam ze vszaki cslovek szvojo lasztno zemlo obdelava, i je z isztinszkim blaženim csutom ino z zahvalnosztjov szprejela odavce, ki szo z vugodnimi čenami szirmaski narod do zemle pripomogli. Kak szmo zvedli, zdaj pa na Tesanovszkom ino Mlajtinszkom ležecsi grünt pride na red potom pa Kupsinszki bode oddani.

— Halálozás. Hirschl Mórincé 75 éves M. Sobotai lakos pénteken reggel 7 órakor elhalt. Temetése f. hó 27-én lesz az izr. hitvallás szertartása szerint d. u. 1 órakor. Az elhaltat kiterjedt rokonság gyászolja.

— Öngyilkosság. Ascher Leopold 90 éves M. Sobotai agastyán f. hó 25-én d. u. a kutba ugrott, hol halálát lelte. Tettének oka állítólag az, hogy a lakásból ki akarták tenni s más lakást kapni nem tudott.

Sugár. Laci nótája

Írta: P. SZ. K.

(Folyt.)

És mégis annak dacára, hogy Zsuzsika is nem egyszer énekelte kedves csengő hangján a Laci kedves nótát, saját szívének titkos érzelmeit; s e szerint a művészeti élvezet kölcsönösen átcsépegteté a rokonszenvet: az érzelmek talán igen hosszan maradtak volna még hegedűszó és énekhang mellett, ha egy rendkívüli dolog közbe nem jő, mely a társadalmi rend akadályain egy hatalmas ugrással teltette a két érző érzet.

Történt ugyanis, hogy egy szép májusi délután, midőn a természet minden élő állatja és illatozó növénye belső érzelmeiről beszél: Zsuzsika megint a kerítés hasadékhöz lépett és szép buzavirágzsin szemecskéit, pirosló orcáit egészen a deszkához tartva, leste szomszédja játékát. Laci már többször észrevette, hogy a kedves

leányka leszkodik rá; de a világért sem vétele volna azt Zsuzsikával észre, hogy tudomása van róla; mert attól félt, hogy a szemérmes leányka el talál szaladni s nem részesülhet többé abba a szerencsében, hogy kedvesével egy levegőt szívhasson. De most egyszerre valami különös delejes vonzalom ragadta meg, melynek nem tudott ellentállani; s a mint a szép kék égből uszó csillagot megpillantá: a nélkül hogy játékát megszakítaná, hirtelen ő is a kerítés hasadékhöz guggolt alá; úgy hogy a négy szem pillái hirtelen egymáshoz értek. S miután ismeretes dolog, hogy a villanyoság éppen a tárgyak hegyes végére szokott gyűlni: a kétt batteria csakugyan elsült és e közvetlen közelről által, az érzelmeknek minden rejtett bímbócskája egyszerre föl pattant.

— Zsuzsika — kiáltott fel Laci elragadtatással — szemei elárulták: maga nem utál engem!

Zsuzsika ugyan hirtelen és elpirulva ugrott vissza, de már késő

volt, — a hallgatás fogadalmá meg volt törve.

— Miért utálnám? — mond szemérmesen a leányka, — hiszen maga oly sok jó órát és örömet szerzett játékával nekem.

— Hát csak játékkal! — sohajtja bánatosan Sugár Laci — a szégyen zenész személye s az az érzés, mely azokat a nótákat sugallja, nem is érdekli?

— Dehogynem Laci — mond szemlesütve a leányka, hiszen magáról mindenki csak jót beszél.

— S ennyi az egész? — kérde az ifjú szerelmet lehelő hangon. Hát azt nem sugták meg magának az én nótáim, hogy én a világon senkit nem szeretek, csak magát meg a hegedűmet?

Erre mind a ketten elhallgattak Laci maga is megijedt merészségén; Zsuzsika elnémult s nem tudott semmit válaszolni, de Sugár Laci a világért le nem vette volna szemeit a nyílásról s

látta, hogy Zsazsika szép szemeiben könnyek gyűlnek, arcái, a szerelem pirjában égnek — és ezek többet mondtak neki minden ékesszólásnál.

Zsuzsika közben úgy érezhette magát, mint valami ideges miniszter, kit kényes tárgyban meginterpellálnak s ki nem meri az igazat nyíltan kimondani: végre mégis csak mondani kellett valamit; azért kötenyét morzsolva kezei közt, így szólott:

— Én nem vagyok rossz szívvvel maga iránt Laci... De hát mit mondana rá édes anyám?

Ez ellenvetés elég kemény harc volt Lacinak, ki ostromlóból egyszerre ostromlott lett; és utóljára is sohajtva mondá:

— Hát bizony az erős dolog!... de hát ha maga engem igazán szeretne: mégsem lenne az olyan nagy akadály.

(folyt. köv.)

— Az egészséges gyomor. Hoffmann Manót ki ne ismerné jó gyomráról és még másról is. Ez a fiatal szívű, összeforult vig özvegy Hodosra e hó 5-én tett kirándulása alkalmából, mikor is a nagy evés miatt késte le a visszainduló reggeli vonatot, mikor már négy nagy csésze fehér kávé, négy drb. kenyérrel meg-evett, fogadásból még megevett huszonhárom dara sok zsirban sült lágytojást, hozzá három nagy zsemlyét és rá két liter bort ivott meg. Közben nadrággombját megengedte s a mikor a sok tojást megette, ugrott egyet s a fogadókhoz fordulva kérdé: ki fizet még tizet? Mint halottuk, mikor hazajött Murszkába, avval dicsekedett, hogy most az egyszer jóljárt Hodoson, mert egy hétre is jól lakott!

— Križevci. A križevci önkéntes tüzoltó egyesület 1925. szeptember hó 6-án színielőadással egybekötött táncmulatságon a következő felülfizetéseket köszönettel nyugtázzuk és pedig: petrovcei önk. tüzoltóegylet 150 din. Hodosi önk. tüzoltó egylet, Dr. Pivko orsz. képviselő, Gergár Lajos Križevci Krnjek és Társa 100—100 din., Vezér Károli Domanjšovci 50 din., Banko Sándor Mačkovci 30 din., Darvas Aladár, Landi Ferenc kéményseprőmester Križevci, Pavlics Ferenc Sebeborci 20—20 din., Penjves Karol Hodoš, Vörös Lajos Fokovci 15—15 din., Sanca Domanjšovci, Eöry Jenő Hodos, Csahuk Lajos Križevci, Dancs Lajos Hodoš, Albert Ivanovci, Jakosa Albert Domanjšovci, Heiner Géza Hodoš, Csahuk János Domanjšovci, Cug Vendel Ratkovci, Nagy Jenő Domanjšovci, Kelemen János Križevci és Nemčičné Križevci 10—10 din., Csahuk Lajos Križevci, Hári János Ivanovci, Domonci Viktor Domanjšovci, Makári Aladár Salovci, Gönc N. Lónsarovci, Borbély Peter Križevci, Kūronja Ivan Križevci, Csahuk Lajos Križevci, Rūzsics Sándor Pecskovci, Vrtacsics Jan. Križevci, Pecsek Viktor Križevci, Gergar Viktor Križevci Csahuk Sándor Križevci, Kūcsán Sándor Križevci, Horvát Lajos Dankovci, Vértés Ilonka Fokovci és Dr. Rituper Kustanovci 5—5 din. Összesen 935 din. Hálás köszönettel adózik a helybeli egylet elnöksége a hodosi, petrovcei, ivanovcei, salovcei és a domanjševcei tüzoltóegységeknek, kit teljes díszben való megjelenésükkel emelték ünnepélyünk sikerét. — A križevcei önk. tüzoltóegylet elnöksége.

— Bőséges gyermekáldás. Madridi lapok írják, hogy Vollandidban egy hatvannyolcéves asszonynak megszületett a huszonkilencedik gyermeke. A boldog anya sokszoros nagyanya.

— Akinek két nyelve van. A városi kórház sebészeti osztályának érdekes orvosi szenzációja van. Egyik külön szobában fekszik a kis három éves Ilo Bezmiljinovics, jómódu spliti horvát kereskedő fia, akinek két nyelve van. A ritkaságszámba menő két nyelv veleszületett fejlődési rendellenesség. A két nyelv szabadon fekszik egymás fölött, a táplálkozást megnehezíti, a beszédet érhetetlenné teszi. A két-ségbeesett szülők minden áron

meg akarják szabadítani egyetlen gyermeküket az alsó, kisebb járulékos nyelvtől, a sebészek azonban nem vállalkoznak a műtetre, mert esetleges halálos kimeneteltől tartanak.

— Alkalmazottak hadmentessége. A katonai hivatalos lap legutóbbi számában felsorolja azokat az ipari vállalatokat, amelyeknek alkalmazottai békében és háborúban mentesek a katonai szolgálat alól. Ezt a mentességet élvezik: 1. minden magánhajózási és vasúti társaság igazgatósága és személyzete. 2. Valamennyi szénbánya, petroleumtelep, vas-, réz-, ólom-, antimon- és cinkbánya, koks- és brikett-telep alkalmazottai. 3. A fegyver és municiógyárak alkalmazottai. 4. Azoknak a malmoknak az alkalmazottai, amelyeknek őrlőképesége a napi egy vagon meg-haladja. A rendelet ezenkívül több gyárat, vegyészeti és élelmiszer-üzemet sorol fel amelynek alkalmazottai hadmentességben részesülnek.

— Az amerikai légiflotta fejlesztése. Coolidge elnök kilenc tagú külön bizottságot nevez ki, amelynek az a feladata, hogy megvizsgálja, vajon az amerikai légi haderő megfelel-e mai színvonalával a vele szemben támasztott követelményeknek, egyben javaslatokat terjeszt elő a fejlesztésre szolgáló legjobb eszközökről. A külön bizottság megbeszélést terjesszen eléje. A bizottságban Harbord tábornok, Fletcher tengernagy, továbbá több polgári szakértő foglal helyet. A bizottság megalakítása előtt Davis helyettes hadügyi államtitkár és Wilbur tengerészeti államtitkár közös levélben azt a javaslatot terjesztették Coolidge elnök elé, hogy vizsgálta meg a légi haderő kifejlesztésének legjobb eszközeit.

— Valutavédelmi szövetség alakul az utódállamok között. A „Prager Presse” arról ad hírt, hogy az utódállamok és a magyar Nemzeti Bank között egy pénzügyi egyezmény fog létrejönni. A hír szerint a magyarországi pénzügyi reform megvalósulása után a magyar Nemzeti Bank érintkezésbe lép az utódállamokkal, hogy a szóbanforgó valutabiztonsági szövetséget megvalósítsák.

— Százötven új vasúti tehervozat kapott Jugoszlávia. A vasutigazgatóság százötven új vasúti tehervozat kapott a magyar jóvátételi számlára. A vasúti kocsikat a szubotici, beogradi és a sarajevói vasutigazgatóságok között fogják szétosztani.

— Palotát épített a Népszövetség. Genfből jelentik: A népszövetség negyedik bizottsága

hosszas tanácskozás után elhatározta, hogy a népszövetség titkársága részére palotát építtet. A palota nyolcmillió frankba fog kerülni, a telek ára két millió frank.

SPORT.

NOGOMET.

Pričetek jesenskih prvenstvenih nogometnih tekem.

Jesensko nogometno sezono otvori v Murski Soboti v nedeljo, dne 27. t. m. srečanje S. K. Mura s S. K. Svoboda, Maribor. Lanskoletni uspehi našega mladega moštva, ki so za kratke obdobje našega kluba povsem zadovoljivi, prinesli tudi našemu naklonjenemu občinstvu marsikatero nedeljsko razvedrilo, zagotavljajo nas, da se v bližnji sezoni tudi pri nas dvigne razumevanje za športno življenje malo višje.

Kakor pa odvisi napredek kluba od moštva samega in njegovega zanimanja za šport, tako upliva naklonjenost občinstva na igralce same in jih spodbuja do napredka in častnega zastopanja mursko-sobočkih barv.

Vsled tega smo si zvesti, da nas i občinstvo, ki nam je bilo vedno naklonjeno, i v bližnji jesenski sezoni z zanimanjem podpre in nam pomaga glas o Murski Soboti ponesti i izven Prekmurja, kakor je S. K. Mura i dostoj k temu mnogo pripomogel.

Deluje se na tem, da postane S. K. Mura ponebno s svojo hazena-družino močan borec za hazensko prvenstvo Slovenije; nad uspehom na podlagi sedanjih rezultatov in, ako nam ostane občinstvo i nadalje v veliki meri naklonjeno, ne dvomimo.

Megkezdődnek az őszi bajnoki mérkőzések.

Az őszi szezon első megnyitó bajnoki mérkőzését vasárnap, szept. 27-én játsza S. K. Mura — S. K. Svoboda (Maribor) ellen. S. K. Svoboda körülbelül egyenlő erős ellenfele Murának s dacára annak, hogy a két legutolsó barátságos mérkőzésből Mura győztesen került ki, mégis igen kétséges, hogy megtudjuk-e szerezni a bajnoki két pontot. Igen fontos, hogy a játékosok miután igen keveset treniroztak, minden erejükkel azon legyenek, hogy legalább a tempóba tartsanak ki, nehogy megismétlődjen a szokásos II. félidőbeli visszaesés. Nem szabad ugyanis elfelejtenünk, hogy Murának főleg Svobodával szemben van a legtöbb esélye, hogy megnyerheti a mérkőzést. — A Hazena mérkőzéseket illetőleg egyelőre semmi biztosat nem közölhetünk. Tény, hogy leányaink minden vágya az, hogy a bajnoki mérkőzések minnél előbb kezdődjenek meg. Ha esetleg csak tavasszal kezdődhetnének meg a bajnokiak, úgy a vezetőség gondolkodni fog arról, hogy addig is jó néhány barátságos mérkőzést lekössön, hogy leányaink ismét bemutathassák szép játékukat. A sportkedvelő közönség figyelmét már előre is felhívjuk ezekre a mérkőzésekre, és kérjük a fiatal csapat szíves támogatását.

KINO

v Murski Soboti.

ZA MLADINO DOVOLJENO !!!

V NEDELJO 27. septembra popold.ob 3., in zvečer ob 8 uri

BIGAMIJA

Drama u 6 činova po motivima romana

„ŽIVI MRTVAC“

od grofa LAVA TOLSTOJA.

U glavnim ulogama:
Margit Barnag, Alfred Abel
i Reinhold Schünzel.

VSTOPNINA: Gornje lože 10 Din.,
spodnje lože 8 D., in II. prost 3 D.
Lastnik kina GUSTAV DITTRICH.

Tržtvo. Kereskedelem.

Blágo — Áru.

NOVISAD: szept. 26

100 kg. Psenica—Buza	Din.	275—
„ „ Zito—Rozs	„	205—
„ „ Ovesz—Zab	„	180—
„ „ Kukorica	„	190—
„ „ Proszó—Köles	„	280—
„ „ Hajdina	„	—
„ „ Szenő—Széna	„	50—75
„ „ Graj—Bab csres.	„	225—
„ „ zmésan—vegyes bab	„	200—
„ „ Krumpli	„	55—
„ „ Len. sz.—Lenmag	„	450—
„ „ Det. sz.—Lóherm.	„	1500

BENKO: szept. 26.

1 kg.	III.	II.	I. prima
Biköv.	Bika	8—	8:50 9— 10—
Telice	Öszö	7—	8— 9— 10—
Krave	Tehén	4—	6— 8—
Teoci	Borju	—	— 12—
Szvinyé—Sertés		16—	17—50
Mászt I-a—Zsirl-a.		28—	35—
Zmócsaj—Vaj			30—
Spé—Szalona			25—
Belice—Tojás 1 drb.			1.50

Pènezi — Pénz.

1 Dollár	= D.	55-06
100 Kor. Budapest	= „	0.079
1 Schil. Becs	= „	7-94½
1 Kor. Praga	= „	1-68
1 lira	= „	2-29
Zürichben 100 Din	=	9.19 sfrk

FIZESSEN ELŐ

„Mörszka Krajina“-ra!

Z-hája vszako nedelo Napreplacilo za fr-
tao leta v domovini: 15 Din. zvân SHS.
18 Din. v Ameriko 20 Din. Cëna anonc
za □ cm: med textom i izjave i poszlano
1-50 Din reklame 1-— mali oglaszi 0-70 Din.
i dâvdk. Pri vecskrat popuszt.

Rökopiszi, kls ze ne szhrânjio i ne vrnejo sze
poslajo:
Reditelsztvo i oprâvnistvo Mörška Krajina
M A R K I S E V C I br. 20.
—: Postni csekovni racsun broj 12980. —:

Këziratok, a melyek nem adatnak vissza, ide
küldendők:
M. Krajina szerkesztőség v. kiadóhivatal
post. MURSKA SOBOTA.
—: Postatakarék számla száma 12980. —:

Megjelenik minden vasárnap Előfizetési ára
negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre
18, Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-
ként: szövegközt és nyíltér 1-50, rendes
1-—, apróhirdetés 0-70 Din és az illeték.
Többszörinél engedmény.

GAZDÁLKODÁS.

Tengeri után buza.

Nálunk általánosan bevett szokás
tengeri után buzát vetni. Ennek az el-
járásnak meg vannak a maga hátrá-
nyai, de kétségen kívül a maga elő-
nyei is. Hátránya ez eljárásnak, hogy
a tengeri olyan későn kerül le a talaj-
ról, hogy nem igen marad idő azt jól
megművelni. Az ilyen talaj tehát sok-
szor göröngyös marad, a minek az a
nagy hátránya, hogy a buza könnyen
kifagy belőle, s e göröngyök dacára
későn, legtöbbször csak október végén
vethetünk. Ez eljárás említett hátrányát
elkerülendő, lehetőleg korai kukorica
fajtákat vessünk, de ha későit vetettünk
volna is, inkább vessük a buzát egy-
két nappal később, de munkáljuk el
a földet apróra, mert a buza termés
jó sikerültének ez az első feltétele. Te-
hát inkább hengerezzük, boronáljuk a
talajt egy-két nappal tovább, s minden
esetre csak apróra elművelt talajba
vessük a buzát.

A tengeri utáni buza vetésének
előnye is van. Előnye mindennek előtt
hogy a buza többnyire nitrogén dus
talajba kerül. mert ritka gazdaság van
az országban, mely ne istálló trágyáz-
ná tengeri alá talaját, sőt a legtöbb
mélyen is szánt a tengeri alá, s így
az utána következő buzának vastag
termő réteg áll rendelkezésére. Miután
azonban az ilyen talaj többnyire nitro-
gén dus, de mindig foszfor szegény, a
tengeri után következő buza termését
lényegesen fokozhatjuk az által, ha a
talaj foszfor tartalmát is gazdagítjuk,
vagyis ha vetés előtt 1½ q szuperfosz-
fátot szórunk ki, ha ugyan ezt a ten-
geri alá már nem tettük meg. Előnye
továbbá e vetési módnak, hogy gyom-
mentes talajba vetjük buzánkat, feltéve
hogy a kukorica helyesen, jól kapál-
tatott és a kapálás által a gyom ki-
irtatott.

Nem kell tehát visszariadnunk
attól, hogy a kukorica után buzát ves-
sünk, csupán arra kell főszlyt vetni,
hogy a talaj apróra elműveltessék,
hogy annak foszfor hiánya. kat. hol-
danként kiszórando 1½ kg. szuperfosz-
fáttal pótolassék.

A műtrágyák használatá- nak jövedelmezősége.

Egy igen érdekes közlemény je-
lent meg Németországban Wagner,
darmstadti hires tanár tollából, a ki
a németországi műtrágyázási kísérle-
tekből megállapította, hogy 100 márka
ára műtrágya a kalászosoknál kb. 250
márkát-, kapás növényeknél kb. 300
márkát- és takarmány növényeknél 500
márkát jövedelmez.

Ezek szerint tehát a szuperfosz-
fáttal és homok talajakon a szuper

foszfát és kálival való műtrágyázás
legnagyobb hasznót hajt, első sorban
is a loherénél, lucernánál, búkkönyénél,
borsónál, babnál, szeradellánál, csillag-
fürténél és réteknél. Bebizonyosodott
Németországban, hogy a káliszuper-
foszfát egyszeri használata által a talaj
here unottsága teljesen elkerülhető,
ugy nemkülönben az is hogy az istálló
trágyázás, de a zöldtrágyázás is iga-
zán nagy terméseredményeket csak az
esetben adhat, ha kötött talajokon vele
egyidejűleg szuperfoszfát, homok tala-
jakon pedig ugyancsak vele egyidejű-
leg káliszuperfoszfát is alkalmaztatik.

Hazánkban ez ideig jóformán csak
a kalászosnövényeknél alkalmaztatik a
szuperfoszfát a mi helyén való is, mert
a kalászosok különösen sok foszforsa-
vat vonnak el a talajtól, s igazán nagy
terméseket csak az esetben adhatnak,
ha a talaj foszforsav tartalmát szu-
perfoszfáttal is fokozzuk. Hejénvaló ez
nálunk annyival is inkább, mert ha-
zánkban a kalászosok, főleg pedig a
buza és rozs játsza a legfontosabb sze-
repert, adja gazdáinknak a legnagyobb
jövedelmet. Meg kell azonban szívele-
nünk a németországi tapasztalatokat is,
a melynek számos hazai hisérlet is
igazat ad, hogy t. i. a takarmány nö-
vények műtrágyázása is szükséges és
nagyon jövedelmező. Szükséges pedig
azért, mert ez által nagyobb takarmány-
terméseket érünk el, jobban táplálhat-
juk állatainkat, tehát sikeresebben na-
gyobb mennyiségű trágyát leszünk ké-
pesek termelni, s ennek segítségével
egész gazdaságunk termőképességét,
jövedelmezőségét fokozzuk.

Edna nôva hi'za

v M. Črnci, za krčmo priprav-
na, v steroj je dnesz dr'zavna
sôla, obsztójčesa z dvë szta-
nûvânya hi'zici, kûhnye, spâjsz,
feobana peovnica stala, hûta,
hlevôvje itd. z velkim (¾ pl.)
fundusom sze taki po vugod-
noj cëni oddâ. Vecs sze zvë pri:
VOGLERI v M. Črnci.

Licitacija lovine

občine Šalamonci bôde 4-ga oktobra
ob 15 vôri v hi'zi obcs. 'zupâna obdr-
'zâna. Pogoji tûdi tam sze lehko
vpoglednejo.

Šalamonci 23-ga szept. 1925.

PREDSTOJNISTVO.

Uradno uverenje.

K. Broj 123/1 voj. poglavarji za
izdavanje vojnih izprav in druge
uradne listove (protokol itd.) se
dobij v PREKMURSKI TISKARNI
Murski Soboti.

Hiromant, psyhografolog, fizionomist

N. J. Sadlucki

szprima: predpôldnévom od 9—12
popôdnévi od 2—7 vôre.

fogad: délelôtt 9—12 óráig,
déután 2—7 óráig.

Nebrojna zahválna písma od
klientov.

Hotel DOBRAI Murska Sobota.

Klinge za szecskäre

i repäre vszefelé, kaktûdi masin-
szke popravila dela po nájfâlësoj
cëni i nájlhitreje HORVÁTH
JÁNOS mehanik v M. Soboti
Slovenska vilica.

Vabilo.

MARTJANSKO
PROST. GASILNO DRUŠTVO
priredi dne 4. oktobra 1925. na
dvorišču gostilne g. VEZÉR-a
predstavo z narodno igro

Barica

v treh dejanjih.

Po predstavi prosta zabava z
plesom na katero c. občinstvo
vabi ODBOR.

PREDSTAVA SE VRŠI OB 5.
URI POPOLDNE.

VSTOPNINA: za osebo 5. Din.
za družino (do 3 člane) 10 Din.

Čisti dobiček je namenjen za na-
bavo ogenjgasilnega orodja.

PRVOVRSTNA CIGANSKA GODBA

Pred predstavo kon-
cert ob 3. uri.

Amerikanci!

Edna v .M. Sobote tihom
meszti i na 507 □ klaftrov
fundusi le'zëcsa zidina z
pripádajôcsov hrambov sze
pu vugodnoj cëni i placsil-
nimi pogoji taki oddâ. Szta-
nûvanye taki na razpolago!

Vecs: v

Prekmurski Banki.

Hallo

Hallo

goszpé i goszpôdje!!

Csi kâ lépoga i modernoga, dob-
roga i po fâl cëni viditi scëte, te
poglednite te nânövëse Becs-ke i
Pariz-ke szprotolëtne i létne damske
krscsâke, steri szo zdâ prisli v

trgovino

A. Király M. Sobota

Dobijo sze tûdi po nânîzjoj cëni:
ti najmodernësi fôrtoki za goszpé
i deco z druka i z-glotta, nogavice
za goszpé, moske i deco, perilo
za goszpé i goszpôde i vsze vszte
drobno i krátko blâgo. Szlam-
nati krscsâki za goszpé od
100— dinarov naprë

A. Király

trg. z krscsaki, perilom i krátkim blâgom
M. Sobota (Bergerova hi'za)

Vsâki prâznik, nedelo, četvr-
tek in soboto koncert. Svira
ciganska godba BARANYA.

Minden ünnep- és vasárnap
ugyszintén szombaton és csütör-
tökön koncert. Játsszik BARANYA.

VELIKA Meolic NAGY-
KAVARNA KÁVÉHÁZ

LUDTTOLL különböző minô-
ségben a legolcsôb-
árban csakis

SCHÖNTAG ADOLFNÁL kapható M.
Sobota (Fliszár-féle vendéglô udvarán)

Gostilniško posestvo

v Ljutomeru, poleg občin-
ske tehtnice (vage) naproda

V veliki enonadstropni hiši s
nahaja gostilna in stanovanje. I
hiši spada 16 orali prvovrstneg
posestva in se prodâ z gostilniš-
kim inventarjem in z živino, t
je konji, krave, svinje. Ugodn
plačilni pogoji.

Naslov v upravi lista